

КРУТИ

**Перші кіборги, які
врятували першу
незалежність
України.**

**Вони боролись,
щоб ми
перемогли!**

1918

Шлях до незалежності

Події Української революції 1917–1921 років відзеркалюють повномасштабне вторгнення росії в Україну. Тож дізнаймося більше про знакові події 1918 року!

22

січня
1918

27-28

січня
1918

29

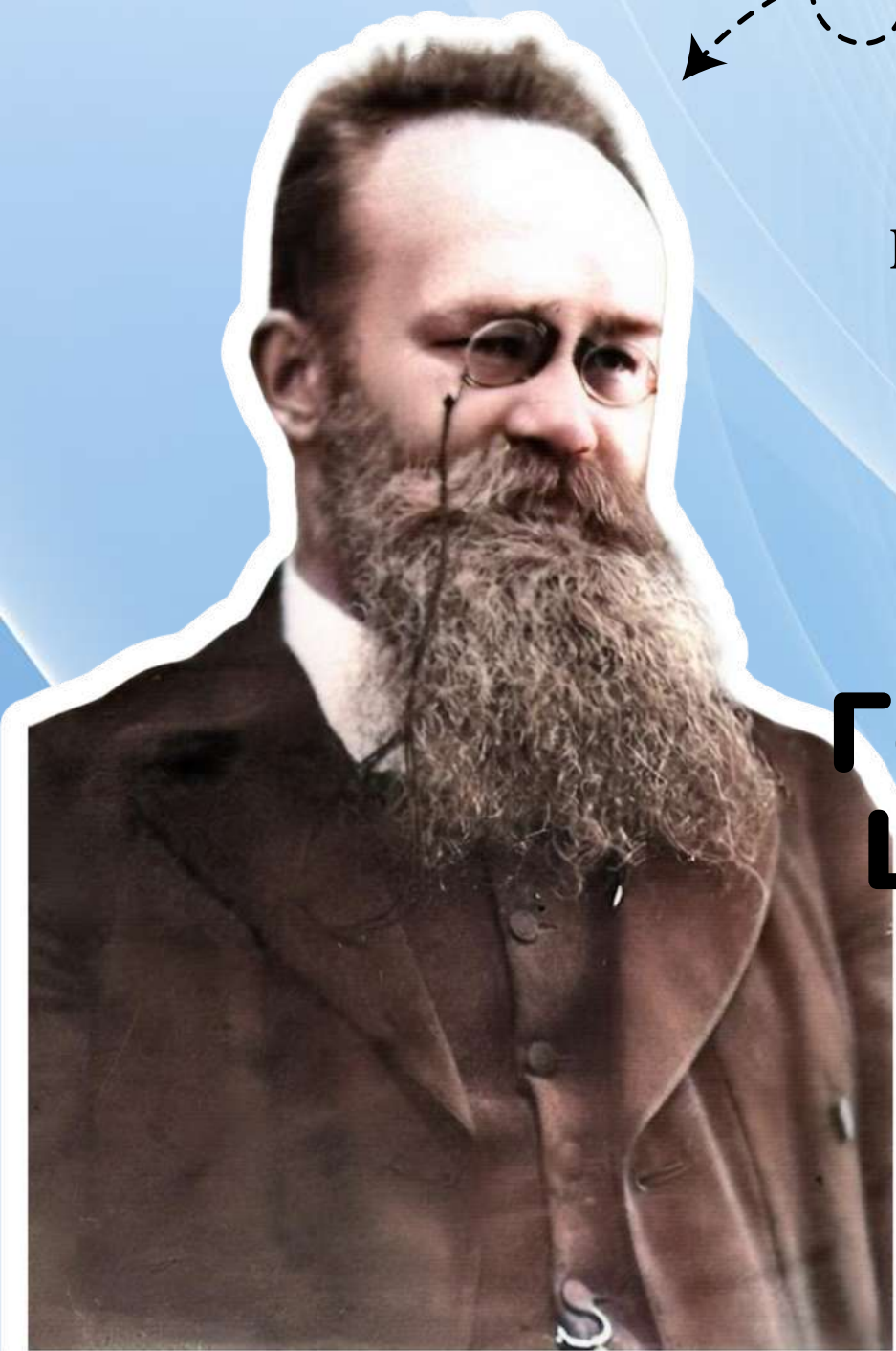
січня
1918

2014

-
2025

Натискайте на позначку, щоб відтворити події того часу.

Передісторія

Пригадайте, хто був головою Української Центральної Ради?

**Михайло
Грушевський, ✓
Голова Української
Центральної Ради**

Як розшифрувати аббревіатуру УНР?

Ключовими подіями першого року Української революції 1917–1921 років стало постановлення Української Центральної Ради та створення нею УНР.

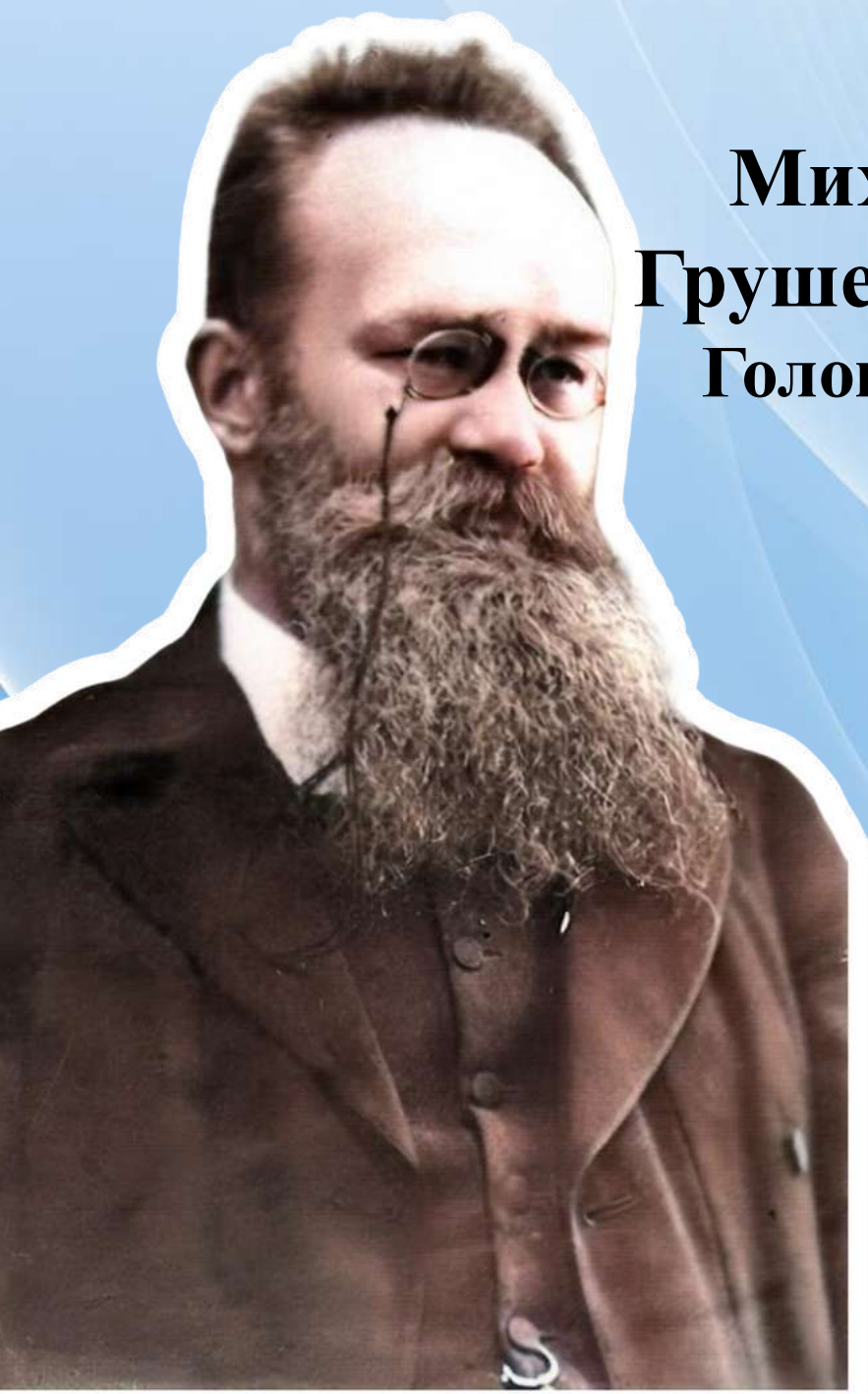
Ук^раї^нськ^ька

Нар^од^на

Респ^убл^іка

**22 січня
1918**

Михайло
Грушевський,
Голова УЦР

На Софійському майдані Києва 22 січня 1918 року була проголошена **суверенна Українська Народна Республіка**. Українці засвідчили своє прагнення мати власну державу й бути господарями на своїй землі.

**22 січня
1918**

**IV УНІВЕРСАЛ проголосив
незалежність Української
Народної Республіки.**

**“Однині Українська Народня
Республіка стає самостійною, ні від
нікого незалежною, вільною,
суверенною державою
українського народу.
Зо всіма сусідніми державами...
ми хочемо жити в згоді й приязні,
але ні одна з них не може втручатися
в життя Самостійної Української
Республіки”**

Цікаво ЗНАТИ

Зверніть увагу на кольори прапора 1918 року. Порядок кольорів на прапорі не був остаточно ustalений, тож можна було зустріти стяг з жовтим кольором зверху.

Хоча переважно використовували варіант із **верхньою блакитною смугою і з **жовтою внизу**. В той час, як зараз ustalений **синьо-жовтий прапор**.**

Герб часів УНР

**Січень
1918**

Саме у таких умовах війни
Центральна Рада проголосила
22 січня 1918 року
незалежність Української
Народної Республіки.

**Михайла
Муравйова**

Як можна назвати людину,
яка ненавидить і боїться,
має фобію до всього
українського?

Саме таку кличку має
М. Муравйов.

Радянська влада, більшовики, прагнули
встановити контроль над Україною і розглядали
Центральну Раду як серйозного суперника.
В середині січня 1918 вони захопили майже все
Лівобережжя та просувалися вже на Київ під
керівництвом...

Робота з КАРТОЮ

**Дослідіть карту та визначте,
які сучасні області не входили
на той час до УНР.**

- Львівська
- Тернопільська
- Івано-Франківська
- Чернівецька
- Закарпатська
- Автономна Республіка Крим

Шлях до незалежності

Боротьба з ворогом триває на важливих позиціях у сторону столиці - Києва.

**Хто стане на захист серця держави?
Як і чим будуть боронити?**

22

січня
1918

27-28

січня
1918

29

січня
1918

2014

-
2025

Натискайте на позначку, щоб відтворити події того часу.

Дорога в КРУТИ

Більшовики пересувалися
здебільшого по певних
сполучних шляхах.

**Більшовики мали на меті захопити Київ
якнайшвидше та встановити свій
контроль.**

**«Київ очікує справжнє пекло. Його
братимуть максимально швидко й
жорстко»**

Проведіть паралель із подіями початку
повномасштабного вторгнення в
лютому 2022 року

Залізничні ія тогочасних
військ були зручними для
пері **КОЛІІ** а перевезення зброї?

Дорога в КРУТИ

Залізнична станція Крути, розглядалась більшовиками, як допоміжна. А основний напрямок був під Полтавою. Військове керівництво України ухвалило рішення, що основні українські військові сили мають піти також під Полтаву.

**Залізнична станція Крути
знаходиться у
Чернігівській області.**

КРУТИ, 1918

Молодь на ЗАХИСТІ країни

Юнаки – це слухачі цієї школи. Це люди з військовою освітою, які знайомі зі зброєю, які знають, як стріляти й що таке військова дисципліна.

Хто, на вашу думку, вважався юнаками?

Був ще і студентський курінь. Туди записалися добровольці, студенти й випускники, активісти молодіжних організацій, в тому числі й декілька гімназистів старших класів з різних навчальних закладів Києва.

Розвіюємо МІФ

Побутує теза, що під Крутами загинули десятки неповнолітніх юнаків, учнів, школярів.

Однак за різними першоджерелами з-поміж усіх загиблих під Крутами, чиї дати або роки народження є відомими, НЕМАЄ ЖОДНОГО неповнолітнього.

Джерело інформації,
спецпроект історика Юрія
Юзича.

Розвіюємо МІФ

Сергій
Захвалинський,
15 років

Ігор Лоський,
17 років

Одні з наймолодших
учасників бою

Насправді до куреня брали
юнаків 7 і 8 гімназійних
класів
(тобто повнолітніх).

"Шостої і нижчі [гімназійні]
кляси не допускалися, але
охочих не бракувало, і де-які, не
дивлячися на всі заборони своїх
старших товаришів, все-ж таки
вчепилися до вагонів при
від'їзді, й їх виявили тільки вже
далеко за Києвом в дорозі".

Аверкій Гончаренко,
Командував боєм –
сотник Армії УНР

ЧЕРВОНОГВАРДІЙЦІ

VS

ВІЙСЬКА УНР

СИЛИ СТОРІН

4800 - 7000

солдатів

500

бійців

20

старшин

Тисячі

гвинтівок з багнетами

СОТНІ

гвинтівок

СОТНІ

кулеметів

ДЕСЯТКИ

гармат

16

кулеметів

1

саморобний
бронепотяг з гарматою

2

бронепотяги

1

бойовий потяг

Проаналізуйте рівність сил.

Шлях до незалежності

Молодь готова захищати свою незалежну державу від ненаситного загарбника!
Героїчна битва от-от розпочнеться ...

22
січня
1918

27-28
січня
1918

29
січня
1918

2014
-
2025

Натискайте на позначку, щоб відтворити події того часу.

**29 січня
1918**

Кулемети українських військових, а також влучна стрільба вже досвідчених вояків зробили свою справу: більшовики не змогли з першої спроби взяти позиції оборонців Крут. Нападники зрозуміли, що треба діяти агресивніше і **пустили в бій основні сили**. Частина військ Муравйова почала обходити позиції крутянців із **лівого флангу**.

Карта бою під Крутами

Героїчна БИТВА

«Коло години дванадцятої -першої
почали **червоні** наступати на
Студентську сотню. ...

Справдішній наступ, як цього я й очікував,
вони спрямували на блокування нашого
правого крила, що давало їм в руки ст.
Крути... це б **уможливило** цілковите
ОТОЧЕННЯ нас»

*Тоді було прийнято
рішення!
Як ви гадаєте, яке?*

ВІДСТУПАТИ

3	12	6	22	23	24	20	1	23	11
---	----	---	----	----	----	----	---	----	----

Знайдіть закономірність та прочитайте слово.

Героїчна БИТВА

Подумайте та скажіть, що зробили крутянці, коли відступали, щоб уповільнити просування противника далі?

За наказом Гончаренка, студенти замінували колії, які вели на Київ, і відступаючи, висадили в повітря рейки та резервні колії.

Героїчний бій тривав поки не стемніло, **близько 5-6 годин.**

Сотні було ще за дня попереджено з наказом про відворот на вказане місце до потяга з гарматою, що теж від'їхав уже назад.

Ще не вмерла Україна

Червоногвардійці жорстоко катували юнаків, а потім розстріляли.

Оскільки відступ відбувався у сутінках. Один загін, що складався із 30 студентів не зорієнтувався, як вийти до ешелону військ УНР, і попрямував прямо на вокзал, де були уже більшовики.

Кажуть, що перед розстрілом один студентів заспівали

Кажуть, що перед розстрілом один студентів заспівали

Гімн

«Ще не вмерла Україна»

Ще не вмерла Україна

В той час як,
червоногвардійців
загинуло близько **300**.

Пригадайте рівність
сил у бою.

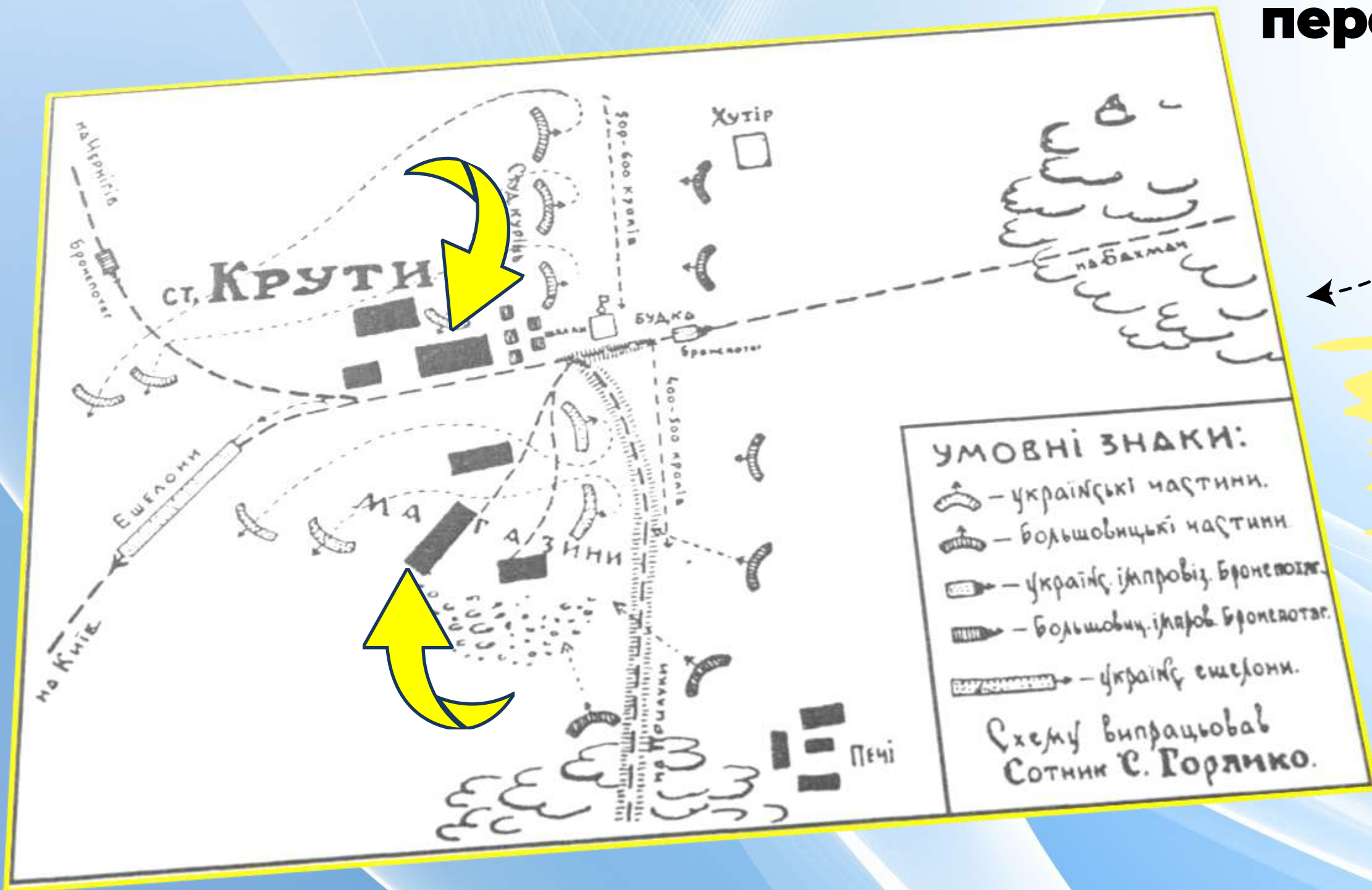
**За оцінками різних істориків,
в бою під Крутами полягло
від **70 до 100 юнаків**,
враховуючи чоту із 30
студентів, яких розстріляли.**

Ще не вмерла Україна

Станьте справжніми
стратегами бою.

Ще раз розгляньте карту та скажіть, що
допомогло **військам УНР** мати менші
втрати від **червоноармійців**, які мали
перевагу як в силі, так і в зброї.

Військам УНР
допомогли будівлі
залізничної станції,
які слугували
захистом.

Уважно розгляньте
саме місцевість бою
сторони УНР.

ПІДКАЗКА

ЦІННІСТЬ бою під КРУТАМИ

За той цінний час, що
виграли крутянці,
з Києва встигли
вивезти цінні папери,
документи УНР.

У Крутах
вирішувалася доля
молодої української
незалежної
держави УНР!

Диверсією на залізничній колії
крутянці затримали більшовицькі
війська на кілька днів – до Києва
більшовики змогли підійти лише
4 лютого 1918 року, адже
потребувався ремонт колій.

ЦІННІСТЬ БОЮ ПІД КРУТАМИ

Країнами Четверного союзу були:

- Австро-Угорщина,
- Туреччина,
- Болгарія
- Німеччина

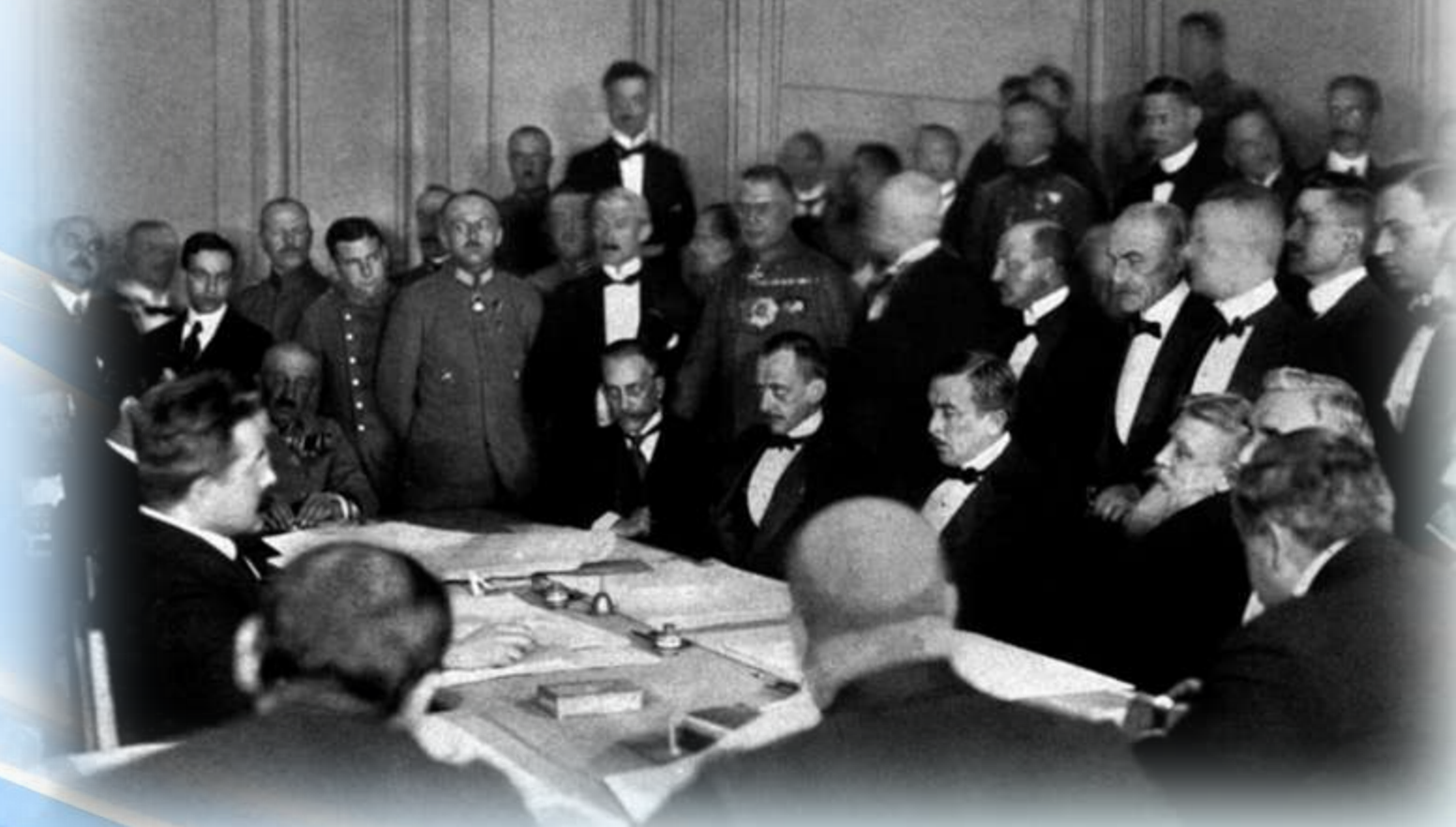

Пізніше саме німецькі війська допомогли УНР вигнати Червону армію із території.

Допомога з боку опору країни вам підкаже зв'язу четвертого основного союзника.

У той час в Бересті тривали переговори між УНР та країнами Четверного союзу щодо мирного договору.

9 лютого 1918 року його підписали. Цей документ визнав незалежність Української Народної Республіки і той факт, що більшовики є окупантами території суверенної держави.

**ЦІННІСТЬ бою
під КРУТАМИ**

Це героїчний бій, що
зірвав і сповільнив
більшовицький
наступ на Київ!

**ЗАВДЯКИ САМОПОЖЕРТВІ ТА
ВІДДАНОСТІ БАТЬКІВЩИНІ!**

ЗАВДЯКИ МОЛОДІ!

**ЗАВДЯКИ БОЮ ПІД КРУТАМИ
УНР ВИЗНАЛИ НЕЗАЛЕЖНОЮ
ДЕРЖАВОЮ!**

Шлях до незалежності

Історія боротьби українців за
свою незалежність триває і досі,
на жаль!

Чи схожі події тоді і зараз?

22

січня
1918

27-28

січня
1918

29

січня
1918

2014

-
2025
рр.

**Крутянці
ПЕРШІ**

**Сміливість та жертовність
учасників бою зробила їх
прикладом для майбутніх
поколінь захисників України.**

**З ними порівнюють захисників
Донецького аеропорту в
теперішній російсько-українській
війні.**

**Тому Героїв Крут називають
першими кіборгами**

✓ **КІБОРГИ**

Розшифруйте анаграму, щоб продовжити речення.

Крутянці ПЕРШІ КІБОРГИ

Українських захисників прозвали кіборгами через їхні надзусилля, надмужність та надзвичайний героїзм. Адже давали та продовжують давати відсіч ворогу, який переважає як кількістю, так і зброєю.

Опишіть КІБОРГІВ тоді і зараз за таким принципом.

СТІЙКІСТЬ

НЕЗЛАМНІСТЬ

БРОНЯ УКРАЇНИ

САМОПОЖЕРТВА

НЕСКОРЕНІСТЬ

ГЕРОЇЗМ

ПАТРІОТИЗМ

**КРУТИ У
ПАМ'ЯТІ НАВІКИ!**

**І тоді – понад 100 років
тому, й тепер – ворог той
самий. Нинішні
захисники України
завершують справу
крутянців!**

КРУТИ

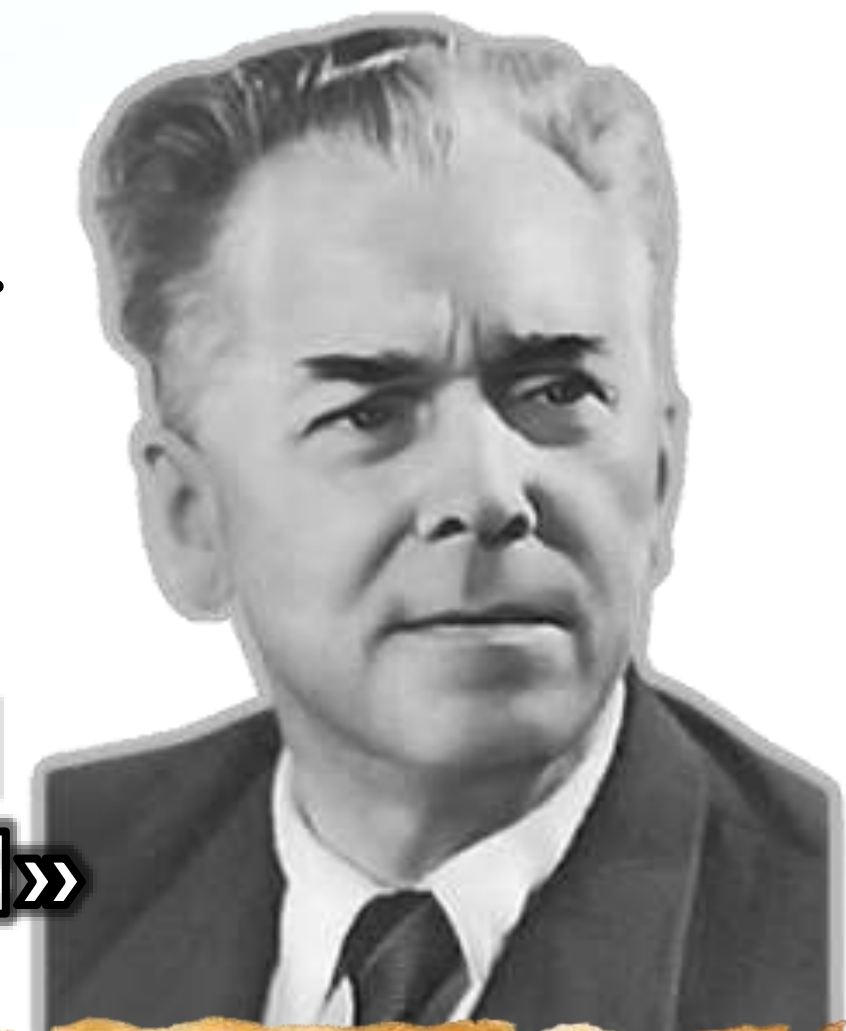
**це бій
за майбутнє
УКРАЇНИ!**

ПАМ'ЯТЬ не вмирає

Майже всіх Героїв було
поховано на Аскольдовій
могілі у Києві у березні 1918 р.

Павло Тичина,
автор вірша-реквієм.

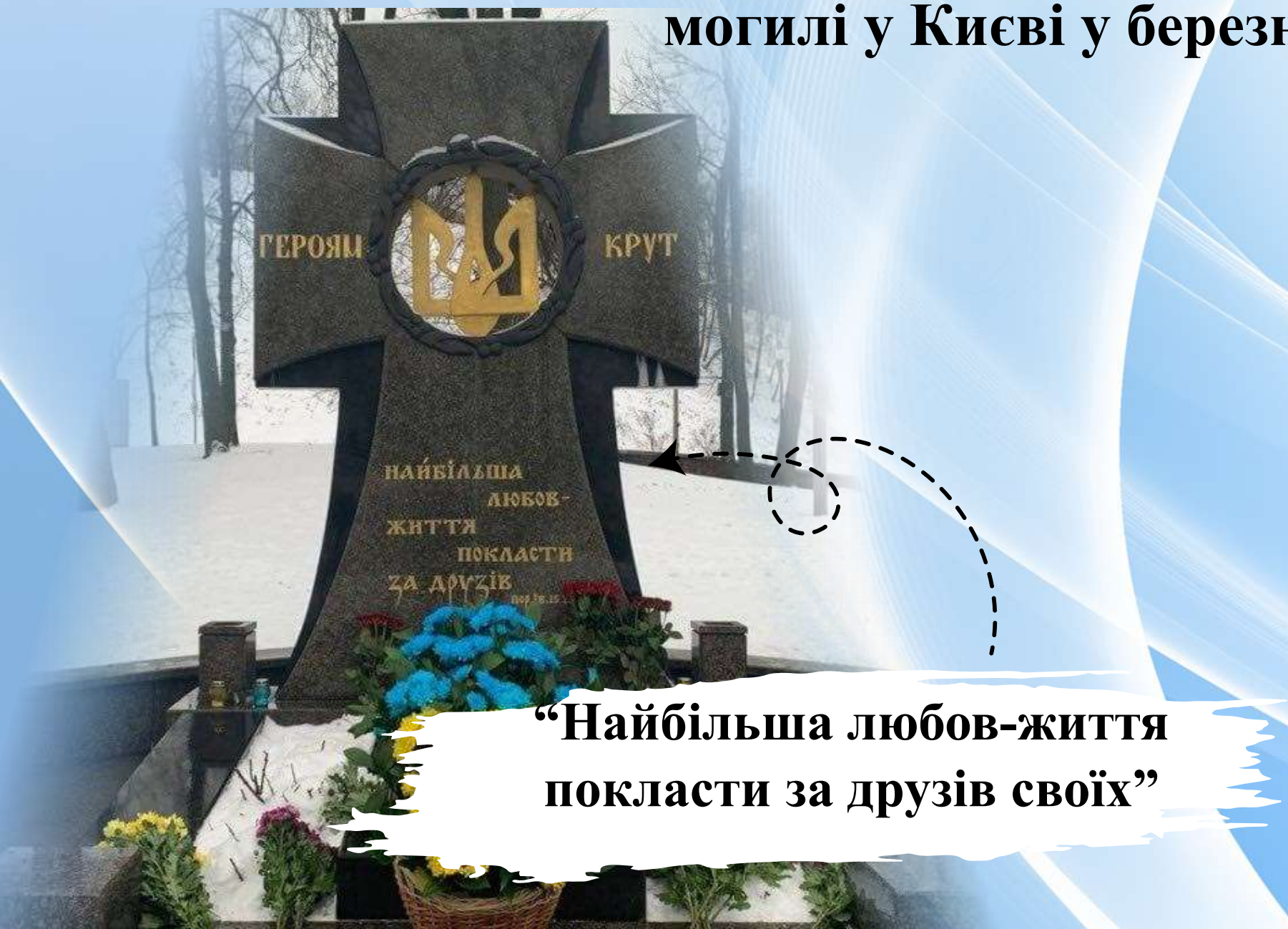

«ПАМ'ЯТІ ТРИДЦЯТИ»

На Аскольдовій Могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів українців,
Славних молодих...
На Аскольдовій Могилі
Український цвіт —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.
На кого посміла знятись
Зрадника рука?

Квітне сонце, грає вітер
І Дніпро-ріка...
На кого завзявся Каїн
Боже, покарай! —
Понад все вони любили
Свій коханий край.
Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих. —
На Аскольдовій Могилі
Поховали їх.

“Найбільша любов-життя
покласти за друзів своїх”

**ПАМ'ЯТЬ
не вмирає**

Меморіальний комплекс «Пам'яті героїв Крут»

Пам'ятник створений у вигляді насипаного пагорба заввишки 7 метрів, на якому встановлено 10-метрову червону колону. Вона нагадує колони Київського університету, в якому навчалася більшість студентів, яки загинули під Крутами. Біля підніжжя пагорба побудована капличка, а поруч із пам'ятником озеро у формі хреста.

Більше фото можна побачити
на сайті «Музеї Чернігівщини»

Знаходиться у с. Пам'ятне,
поблизу станції Крути.

Ми завжди
маємо пам'ятати
свою історію!
Захисники, які ціною власних життів
і самопожертви зупинили ворога. Які
пам'ятати, якою
ціною, стали на
вибір юєть ся!
свобода!

**КРУТИ
1918**

**29 січня
1918**

ХВИЛИНА ПАМ'ЯТІ

У ПАМ'ЯТІ НАВІКИ!

29 січня
1918

**КРУТИ
1918**

Олександр Шерстюк,

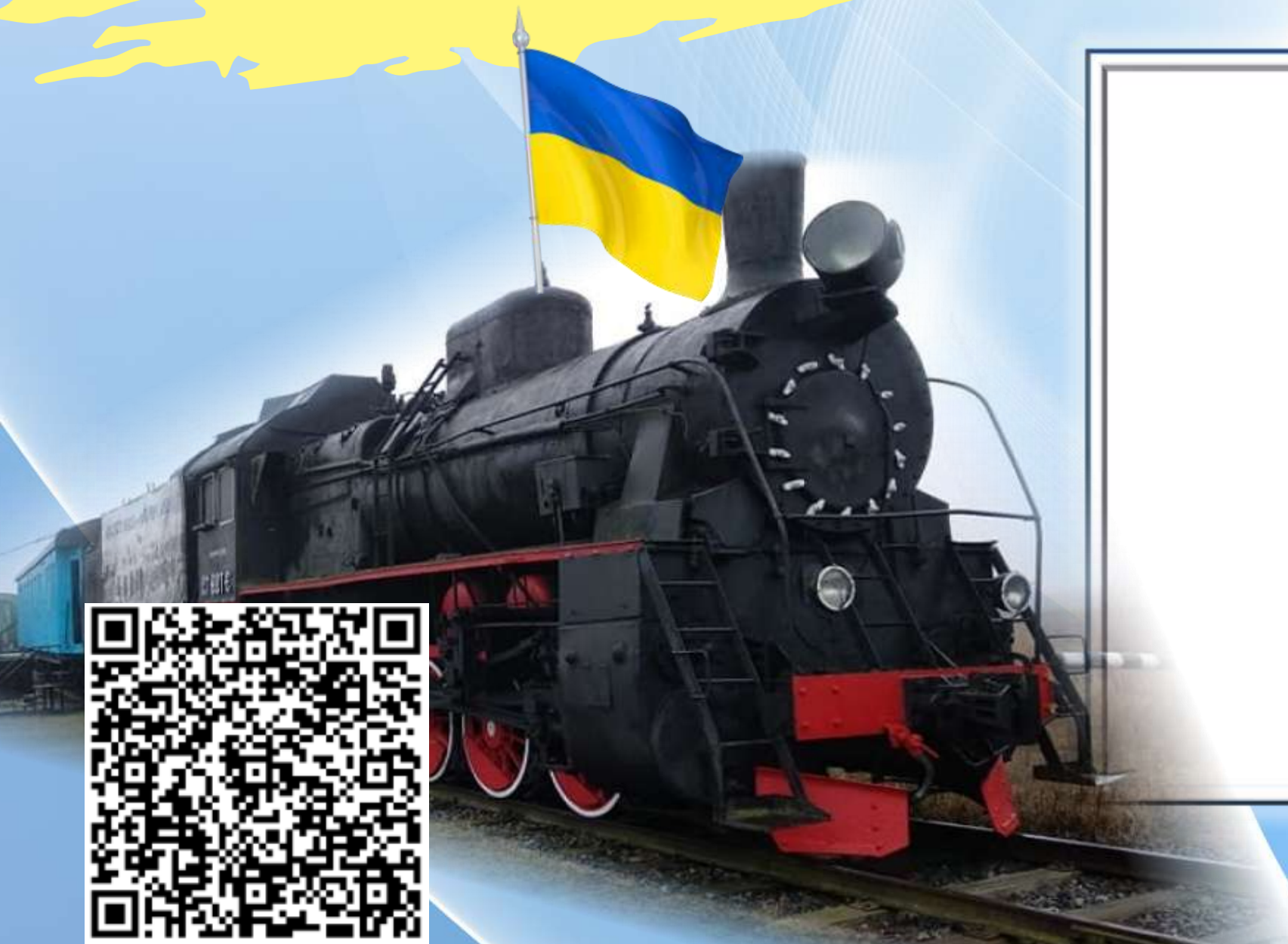

На сьогодні відомо прізвища лише
20 загиблих у бою під Крутами.

КРУТИ

1918

**Вони боролися,
щоб ми
перемогли!**

**КРУТИ
1918**

**Вони загинули
тоді, щоб ми
перемогли зараз!**

